

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 30 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 1 KORONA 30 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLTŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A galíciai orosz offenzíva összeomlás előtt áll

Frigyes főherceg hadsereg-parancsa az osztrák-magyar és a német seregek állásáról — Az uzsoki szoros birtokunkban van — A németek győzelmei Belgimban és Franciaországban

Debrecen, szeptember 30.

Az osztrák-magyar hadsereg fővezére: *Frigyes főherceg* ma parancsban fordul katonáihoz, akiket fölvilágosít a hadsereg állásáról és biztató, szinte próféta-szerű kijelentést tesz a következő eseményekről. A hadsereg-parancs az öröndetes események egész sorát említi föl. Ebben elsősorban megemlítendő, az egész háboru sorsára fontos tény, hogy a német seregek egyesültek a mi seregeinkkel s így most már *egyesült erővel fogják az orosz offenzívát megtörni*. A galíciai harctéren tehát új alakulásokat, döntő győzelmeket termő hadi eseményeket várhatunk. A két hadsereg egyesülése most már azt az erőt jelenti, amely az eddig ellenünk fölvonultatott s majdnem Oroszország egész erejének megfelelő hadseregével szemben elégséges lesz a diadalmos csaták fölvetelére.

Ugyanakkor, amikor az osztrák-magyar és a német haderő Galiciában leszámolásra készül az oroszokkal, *Belgiumban* is a döntés és a végső győzelem kivívásához vitte el az eseményeket. A Belgiumban operáló német seregek ugyanis ma már *Antwerpen előtt állanak* és az ott lefolyt események arra engednek következtetni, hogy Antwerpen ostromát s az erődök lövetését a német nehéz tüzérség is megkezdte.

Sikeres hadműveleteket folytatott a francia földön előnyomuló német hadsereg is, a melynek offenzívájával szemben úgy az angol segédcapatok, mint az ostromlott Verdun katonasága kísérletet meg szerencsétlenül végződött támadásokat.

A kárpáti betörések csapatait a legutóbb érkezett jelentések szerint most már megerősített csapataink legnagyobb részt csufos kudarcra verték vissza. Az uzsoki betörés kalandja már a múlté és csupán *Körösmező* és *Ökörmező* környékén folyhatik még csatározás az oroszok visszazűzésére.

Éppen így végződtek nagy vereségekkel azok a betörési kísérletek, amelyek az oroszok részéről a németek által elfoglalt kormányzóságba történtek. A világháboru fejleményei apró, de nagyjelentőségű stációként követik egymást és megnyugvással alapíthatjuk meg, hogy a stációk a mi végső győzelmünk felé vivő vonalon fekszenek. — Hadseregünk, amely olyan nagy, fárasztó csatákat vívott meg hősiessé, emberfeletti cse-

lekedetek egész sorát követve el, kitartó erejében meg nem törve, kitünő, lelkes hangulatban várja az új csatákat.

Szerbiában rohamosan következik be a katasztrófa. A belső fölfordulás mindinkább erősebben érezteti hatását. A forrongás növekedik, a nyomor kiáltó, az éhínség és kolera

pusztít, a hadsereg ellenálló képessége már nemcsak megcsökken, de teljesen elenyészőben van. Déli hadseregünk pedig már teljes egészében Szerbia területén áll s halad előre fölirtóztathatatlannul.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Frigyes főherceg hadiparancsa

Bécs, szeptember 30. Hivatalosan jelentik:

A császári és királyi hadsereg főparancsnoksága a következő hadsereg-parancsot adta ki:

A helyzet reánk és a szövetséges német hadseregekre kedvező. Az orosz offenzíva Galiciában összeomlás előtt áll. A német csapatokkal együtt az ellenséget, amely Kraszniknál, Zamoscénél, Insterburgnál és Tannenburgnál vereséget szenvedett, ismét le fogjuk győzni és meg fogjuk semmisíteni. A franciák ellen operáló német főerők feltartóztathatatlannul mélyen benyomultak az ellenséges területre s ott ismét nagy győzelem áll küszöbön. A balkáni hadszíntéren szintén az ellenség országában harcolunk. A szerbek elmentállása bennünk kezd. Belső elégedetlenség, felkelések, nyomor és éhínség ellenségünket háttal fenyegetik, míg a monarchiának és Németországnak csapatai győzelmesen és bizodalommal állanak egymás mellett, hogy a gonoszul reánk kényszerített háborút győzelmesen végig küzdjük. Ez az igazság a helyzetről.

Kihirdetendő valamennyi tisztnek, a legénységgel pedig anyanyelvén közlendő.

Frigyes főherceg,
gyalogsági tábornok.

Az uzsoki csata

Budapest, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.)

Tegnap Uzsokról Ungvárra érkezett egy vezérkari tiszt, aki Sztáray gróf főispánnal hivatalosan közölte, hogy az ellenséget Siankilg visszaszorítottuk. Az uzsoki hegy-szoros ismét birtokunkban van. Az oroszok vesztesége súlyos. Ungmegyében egyetlen orosz katona sincs. Csapatainkat folytonosan erősítik.

Büntető expedíciónk Szerbia ellen

Budapest, szeptember 30. A Bud. Tud. jelenti:

Szerbiai offenzívánk sikeresen halad előre. A szerbeknek az a kísérlete, hogy ezt a Száván val. újabb betöréssel megzavarják, teljes fiaszkóval járt, mert a Száván átjött alárendelt minőségű csekélyebb számú szerb csapatot a közelben levő hatrávédő csapataink azonnal kiverték az országból.

A diplomaták elutaztak Nisből

Szófia, szeptember 30. (Budapesti Tudósító.) A kolerajárvány miatt az összes diplo-

maták elutaztak Nisből. Egyedül az orosz követ maradt ott.

Ausztria-Magyarország és Németország szövetsége törhetetlen

Bécs, szeptember 30. A bukaresti *Universul* román kormánykörökből a következő értesítést kapta:

Busche, az új német követ *Bratianu* miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel folytatott tárgyalásai során *kormány* nevében és megbízásából azt a határozott nyilatkozatot tette, hogy Németország és Ausztria-Magyarország között törhetetlen szolidaritás áll fenn.

Hivatalos jelentés a német harcterekről

Berlin, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagyvezérkar közli: A nagy főhadiszállás jelenti:

Szeptember 29-én este a hadsereg jobb szárnyán Franciaországban eddig eldöntetlen harcok voltak.

Az Oise és a Maas közti arcvonalban általában nyugalom volt.

A Maas-erődökkel szemben álló hadsereg visszautasított Verdunból és Toulból intézett újabb francia kirohanásokat.

Az ostromló tüzéség tegnap Antwerpen egyes erődei ellen a tüzelést megkezdte. Az angol erőknek a körülzáró vonalunk ellen intézett előretörését visszavetettük.

Keleten az oroszoknak a Njemen folyón keresztül a Suwalki kormányzóság ellen intézett előretörései megghusultak. Ossowiec vára ellen tegnap a nehéz tüzéség lépett harcra.

A német jobbszárny offenzívába lépett

Berlin, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Rotterdami Courant-nak a francia hadseregnél levő haditudósítója a francia főhadiszállásról jelenti:

Joffre főparancsnok a Párisból északra letelepítve a hatalmas küzdelem állásáról kiadott hivatalos jelentésében elismeri, hogy a németek immár megkezdtek a támadást a francia hadállások ellen.

Franciák kegyetlenkedései.

Berlin, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség jelenti a nagy főhadiszállásról:

Von Scherning, a hadsereg főtörzsorvosa és a tábori egészségügyi szolgálat főnöke a következő jelentést tette a császárnak:

Orchies-ben néhány nappal ezelőtt franktirőrök megtámadták egy kórházat. Amikor a 35-ik honvédszázalaj Orchies ellen büntető expedícióra indult, minden fegyvernemben tulerőben levő ellenséges csapatokra bukkant és 8 halott és 30 sebesült veszteséggel volt kénytelen visszatérni. A következő napon egy bajor utász-zászlóalj vonult ki, amely sehol sem akadt ellenségre többé és a helységet üresen találta. A helyszínen husz borzalmasan megsonkított németet találtak, akik az előző napi ütközetben sebesültek meg. A németeknek tüleiket és orrtá levágták, néhánynak szája és orra türezzporral volt betömve és ily módon fuladtak meg. A felvett tényálladék valódiságát két francia pap az aláírásával erősítette meg. Ochiest egyenlővé tették a föld színével.

A németek győzelme Antwerpen előtt

Brüsszel, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség a Mecheln körüli harctérről közli, hogy a német nehéz tüzéség határozott parancsot kapott: ne tüzeljen a városra, hogy a székesegyház kímélhető legyen. A belgák azonban a Mechelntől északra levő Vaethan-erődöt nehézségek között a németek által megszállott városra.

Amsterdam, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Telegraf jelenti Amsterdamból tegnapi kelettel:

A németek délután megkezdtek a Vaethan-Saent-Vaer erődök bombázását. A hi-

vatalos belga közlés szerint a németek az éjszaka bevonultak Mechelnbe.

Elesett egy belga herceg.

Rotterdam, szeptember 30. Az Antwerpen melletti harcokban Bandonin de Ligne belga királyi herceg egész kíséretével elesett. Amikor a herceg és kísérete három hadi-autóval elhagyták az erődítvényeket, Westerlow község mellett az erődöt elővágtató német lovasság mindnyájukat lelőözte. Az elesett királyi herceg tizennyolc éves volt.

Elsülyedt angol csatahajó

Róma, szeptember 30. Az Italia jelenti Londonból:

Az admirális hivatalosan jelenti, hogy az „Australia” nagy csatahajó, amely az ausztráliai flottához tartozik, ismeretlen okokból elsülyedt. Az „Australia”-t 1912-ben bocsájtották vízre, vízkiszorítása 18,000 tonna, sebessége 29.1 csomó és gépezete 45,000 lóerős volt.

A debreceni segítő-akció

Aranyat vasért.

A hadbavonultak családjaiknak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak:

Széchenyi Anna 3 arany gyűrű, 1 ezüst gyűrű, ezüst törmelék, Hetey Károlyné 1 ezüst karperec, 1 törmelék, 1 arany függő, Genczy Jenőné 1 ezüst óra, 1 arany függő, Gencsy Jenő 1 ezüst óra, Hetey Vally 1 arany gyűrű, Magi János 1 arany gyűrű, Magi Jánosné 1 arany függő, Wagner Mariska 1 pár függő, Neumann Aladár 1 arany gyűrű, N. N. 1 arany gyűrű, Somlyai Margit 1 arany kereszt, Falk Antónia 1 ezüst inggomb, 1 ezüst tü, aranytörmelék, Beck Antalné 1 arany óra, Kerékgyártó Bálintné 6 ezüst gomb, Farkas Vilmos 2 ezüst lánc, Barka István 1 ezüst karperec, Győry Lajos 1 ezüst karperec, 1 zsuzs, Nagy Kálmáné 1 arany gyűrű, Gál Ferencné 2 ezüst karperec, Rózsa Gézané 1 pár Szűz Mária-fülbevaló, Sz. J. 1 arany lánc, Kara Sándor 1 arany kereszt, 1 arany zsuzs, Szemencz Józsefné 1 ezüst kanál, Sándor Béla 1 arany gyűrű, Reich Adolf 1 arany gyűrű, Szabó Etelka 1 ezüst lánc, 1 tört arany gyűrű, Hevesi Tibor 1 arany gyűrű, Grósz Margit 1 ezüst lánc, ifj. Csanak János 1 ezüst érem, Szász Márta 1 tört arany gyűrű, arany törmelék, Szász Pál 1 Szűz Mária-tallér, Tóth András 14 ezüst pénz, Balog Klári 1 ezüst botföggő, ezüst törmelék, Kozma Ilonka 1 arany gyűrű, Nánássy Rózsi 1 ezüst keret, Bot János 9 ezüst gomb, Bányai József ezüst lánc, ezüst gyűrű, 4 érme, Lebmann János 1 arany törmelék, Szél Gézané 2 arany gyűrű, Szél Ilonka 1 ezüst karperec, 1 arany törmelék, Bányássy Böske 1 arany gyűrű, Killer Olga 1 ezüst lánc, 1 ezüst karszat, Bayer József 1 ezüst óra, Polster Adolfné 2 fülbevaló, 1 gyűrű, 9 pénz, Markovits Kálmáné 1 arany gyűrű, Markovits Zoltán 1 arany fülbevaló, Markovits Vilma 1 arany gyűrű, törmelék, Bartók Kálmáné 1 arany gyűrű, 1 fülbevaló, X. Y. 1 ezüst gyűrű, Polgári Istvánné 2 ezüst gyűrű, György Emil 1 ezüst cukorföggő, 1 ezüst lánc, Sárándy Ági 1 arany gyűrű, Goldstein Frida 2 ezüst érem, Bakos Mariska 1 ezüst óra, Havas Károly 1 arany gyűrű, Szilas Hugóné 2 arany törmelék, Helfersohn Margitka 2 ezüst törmelék, Bakóczy Gáborné 1 arany gyűrű, Bakóczy Jufiska 1 ezüst gyűrű, Nagy Margit ezüst töredék, öz. Szilágyi Imréné 2 ezüst karperec, Kovács Margit 1 arany gyűrű, 1 arany gomb, Csurka Lenke egy arany gyűrű, Sas Ilon 1 arany gyűrű, Hegedüs Mária 1 arany gyűrű 1 K, S. Szabó Emma 3 arany gyűrű, 3 ezüst karperec, 1 ezüst érem, 1 ezüst lánc, 1 ezüst gomb, Szabó Vil-

ma 1 arany gyűrű, Koncz János 1 arany gyűrű, Kezes Zsuzsi 1 arany fülbevaló, 1 ezüst lánc, Varga Erzsébet 1 arany gyűrű, N. N. 1 arany gyűrű, Mimpher Ilona 1 arany gyűrű, Kormos Gyuláné egy arany fülbevaló, arany törmelék.

A debreceni egyetem megnyitása előtt

A beiratkozások eredménye — A megnyitási ünnepély programja

Magyarország harmadik egyeteme, a debreceni m. kir. tudományegyetem holnap, csütörtökön megnyílik. Ez ünnepi aktus nem a fényes, új palotában folyik le, nem is azzal a diadallal, amellyel terveztük e mai eseményt. De a palota hiányát pótolja az, hogy a tudomány által évszázadokon át megszentelt ősi kollégium falai között hangzanak el az első rektor első megnyitó szavai, a diadalmas örömet pedig, amelyet mindenkiől kivált egy régi kultúrvágyunk teljesülése, pótolja az a magasztos érzés, amely minden más érzést kiszorítva, a magyar igazságért, a magyar hazáért küzdő hadseregünk vívő katonái felé száll, akik között sokan vannak, a kik az alma mater fiai lesznek, vagy voltak.

Az egyetemi beiratkozások ma értek véget és pedig elmondhatni igen szép eredménnyel, tekintve azt, hogy az ifjuság nagy része katonai szolgálatot teljesít, másrészt pedig a háboru s a fenyegető kolera-veszedelem miatt a szülők nem iratták be fiaikat. A beiratkozás nagy munkáját Rónay Rezső dr. questor intézte, aki az egyetem e fontos hivatalát, a questurát nagy tudással vezeti.

Beiratkozott összesen 225 hallgató, akik közül

a teológiai karra	80
a jogi karra	133
a bölcsészeti karra	8

hallgató iratkozott be. Beiratkozott ezenkívül 3 ifju rendkívüli hallgatónak a jogi karra.

Az egyetem ünnepi megnyitására Kiss Ferenc rektor a következő meghívót bocsátotta ki:

A debreceni magyar királyi tudományegyetem rektora.

51—1914/5. e. t. sz.

MEGHÍVÓ

az egyetemnek 1914-ik évi október hó 1-én délelőtt 10 órakor tartandó megnyitási ünnepére.

Az ünnepély programja:

I.

Istenisztelet délelőtt 10 órakor a református nagytemplomban következő renddel:

1. Fennálló ének: Jövel Szentlélek Ur Isten . . . 37 dicséret 1. verse.
2. Közének: Te benned biztunk . . . XC. zsoltár 1. verse.
3. Imádkozik dr. Ferenczy Gyula egyetemi ny. r. tanár, a református hittudományi kar tagja.
4. Záróének: 37. dicséret 2. verse.

II.

Egyetemi közgyűlés az istenisztelet után a debreceni kollégium dísztermében, melyen a debreceni kollégiumi Kántus éneke után a rektor a tanévet megnyitja s a debreceni kollégiumi Kántus éneke az ünnepélyt bezárja.

Elhelyezkedés a Nagytemplomban: Az egyetemi tanács a szószékkel szemben levő

első, az eg szemben le selői a szó zó, a polgá gok küldöt eső 6 első p leti hajó p Debrec

A keres

A deb rát októbe elnökség. főbb tárg ügyek és a megállapít

Az elh tájékoztat marai tag jező köve zájuk:

A k a Bár a liók küzde megvonul rettetes ményénel működési nességába fejlődésén tetésszerű daságilag vérkering

Törve gyűlésre nökség, h marai éle se megál évi műkö

Acz

A M receni os kének, A teletére i lyen Deb válóbb k igen sok helybeli zető tag

Kele beszédbe megható köt, akít tület rés mérnök Kálmán vatal rés tész Ac F. Béla Keleti Iz uj aleln

Acz tóságáh ban min laikusok a kárör gatnak helyzet hallgató tipró v ségesün bizton gyözel tudás é nők- és rosszak annál

első, az egyetemi tanári kar a szószékekkel szemben levő 2—3-ik, a tanintézetek képviselői a szószékekkel szemben levő 4 s következő, a polgári és katonai hivatalok s hatóságok küldöttei, képviselői a szószéktől balra eső 6 első padban, az egyetemi polgárok a keleti hajó piac felőli oldalán foglalnak helyet. Debrecen, 1914. szeptember hó 29. napján.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

— Október 8. —

A debreceni kereskedelmi- és iparkamarát október 8-ikára gyűlésre hívta össze az elnökség. — A közgyűlés napirendjének legfőbb tárgyai a háborus helyzetből folyó ügyek és a jövő év költségeloirányzatának megállapítása.

Az elnökség a közgyűlés meghívóját és tájékoztató csatolmányait megküldve a kamarai tagoknak, a helyzet hangulatát kifejező következő érdekes közlést intézte hozzájuk:

A kamara t. tagjaihoz!

Bár a harctereken fegyverben álló milliók küzdelme folyik és a hadsorok mögött megvonuló élet a küzdelmek visszahatását rettenetesen érzi, a nemzet törvényes intézményeinek megállás nélkül folytatnia kell működését, mert e működés békés folytonosságában rejlik éppen kibontakozó jövőnk fejlődésének életcsirája, ebben végzi rendeltetészerű utját egy a politikailag, mint a gazdaságilag vett nemzet megállás nélkül való vérkeringése.

Törvényünk rendelkezéséhez képest közgyűlésre hívja tehát a kamara tagjait az elnökség, hogy e közgyűlés intézkedjék a kamarai élet nyitott kérdéseiben s költségvetése megállapításával alapján megvonja jövő évi működése lehetőségének.

Aczél Géza ünneplése

A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya szeptember 26-án este elnökének, Aczél Géza városi főmérnöknek tiszteletére igen népes összejövetelt tartott, melyen Debrecen műszaki társadalmának legkiválóbb képviselői ugyszólván kivétel nélkül igen sokan családjaikkal, megjelentek. — A helybeli ipartestület és a „Gyos“ is több vezető tagja által képviseltette magát.

Keleti Izsó műszaki tanácsos lendületes beszédben, a háboruból vett gyönyörű és megható vonatkozásokkal üdvözölte az elnököt, akit még Dávidházy Kálmán az ipartestület részéről, Ujlaki Henrik államvasuti főmérnök a vasuti mérnökök részéről, Haty Kálmán vízműfelügyelő a városi mérnöki hivatal részéről köszöntötte fel. Ritter Ignác építész Aczél Géza nejét üdvözölte, Szankay F. Béla fémipari szakiskolai igazgató pedig Keleti Izsó műszaki tanácsost, mint az osztály új alelnökét.

Aczél Géza főmérnök a komoly idők méltóságához válaszolt, Galiciában, hósi harcokban mint igazi titánok küzdenek véreink. A laikusok és az értelmetlenek, ellenségeink és a kárörvendők rémülve vagy ujjongva mutogatnak csöndesen váró, harcra kész hőseink helyzetére és vereséget magyaráznak ki a hallgatásból. Pedig ez csak a mindeneget letipró vihar megelőző csöndje. Dicső szövetségeseink felszabadult erejére támaszkodva, bizton reméljük a legszebb, a legnagyobb győzelmeket. Az ő szövetségese a műszaki tudás és a műszaki kar volt és ime, a mérnök- és építész egylet volt az első, amely a rosszakarattal szemben melléje állt és így annál értékesebb ez a mostani üdvözlés. —

Majd az iparfejlesztés fontosságát fejtegette az elnök.

Ardo Miklós titkár kérte a megjelentek felhatalmazását, hogy ezt, a műszaki és más testületekben is páratlan, az összetartás s kartársi megbecsülésnek ily imponzans megnyilatkozását az egyesület jegyzőkönyvében is megörökíthesse, amihez az egybegyűltek egyhangulag járultak hozzá.

HIREK

Huszárnóta

Megszületett a magyar katonának az első harci nóta. A kiváló költő: Vértessy Gyula írta meg a nótát, amelynek szövege nótázni való, magyaros, szép és a dallama is ismerős régi magyar nótának melódiája.

A szép magyar harci nóta a következő:

Dallama: Édes anyám is volt nekem,
Keszervesen tartott engem.

A Visztula s Dnyeszter mentén
Vér csorog a huszárméntén.
Áldott legyen minden cseppje,
Ez a hősök regementje!

Ez a hősök regementje,
Szine-java magyar benne;
Pezseg bennök a magyar vér,
Egy huszár száz kozákot ér!

Egy huszár száz kozákot ér,
Jaj annak, akit kardja ér!
Csodálányok másvilágból,
Tiszaparról, Hortobágyról.

A huszár kozákot szabdal —
S ha elbánt a csűrhe haddal,
Véres arcát törülgetve,
Nótázgatni is van kedve.

Nótázgatni is van kedve,
Amig hazaszáll a lelke
Kis falusi magyar házba,
Ahol valaki úgy várja.

„Fecskék, hogyha arra szálltok,
A babámnak megmondjátok,
Hogy az egész Tiszamentén
Nincsen olyan legény, mint én!”

„Nincsen olyan legény, mint én —
Zug a dal a Dnyeszter mentén.
Orosz földön magyar nóta,
Mintha tündérmese vóna!”

VÉRTÉSSY GYULA.

Ezt a nótát lenyomtatva több százezer példányban küldték meg a csatamezőre, a táborba vitéz katonáinknak és nemsokára száz és százezer magyar ajkon fölzendül a dal:

Zug a dal a Dnyeszter mentén,
Orosz földön magyar nóta:
Mintha tündérmese vóna.

— A választók jövő évi névjegyzéke. —

Megemlékeztünk arról, hogy a központi választmány fölirt a belügyminiszterhez, nem volna-e célszerű a választói névjegyzék összeállításának munkáját, tekintettel a háborus állapotra, elhalasztani. E felirat dacára azonban a kerületenként alakított három központi választmányi albizottság megkezdte munkáját és az ideiglenes névjegyzéket össze is állította, amelyet a központi választmány plénuma ma tárgyalt és vizsgált fölül. Ez az intézkedés helyes is volt, amennyiben most érkezett meg a belügyminiszter leirata, hogy az elhalasztásba nem mehet be-

le s így ragaszkodik hozzá, hogy az ideiglenes névjegyzék október 10-ig mindenhol készsen legyen. Debrecen város tehát e rendelkezésnek eleget tesz.

— Debrecen város közgyűlése. Debrecen törvényhatósági bizottsága október hó második felében tartja meg rendes közgyűlését, amelyen igen sok és fontos tárgyat fognak elintézni, ezek között a jövő évi költségvetést is. Legközelebb már a jog- és pénzügyi bizottság is megkezdte működését.

— Esküdtétel az egyetemi tanács előtt. D ar kó Jenő dr., akit a király a bölcsészeti karra nevezett ki nyilvános rendes tanárnak, ma tette le az esküt az egyetemi tanács előtt, ahol az esküdtételnél Ruttká István dr. egyetemi tanácsjegyző működött közre.

— Önkéntes kerékpáros-osztagok. Debrecen város katonai ügyosztálya a következő felhívást teszi közzé: „A debreceni hadkiegészítő kerületi parancsnokság átiratá szerint a cs. és kir. hadügyminiszterium önkéntes kerékpáros alakzatok (osztagok) föllállításához hozzájárult. Belépéshez jelentkezhetnek 17 éven felül korban levő azon egyének, kik sem a hadsereg, sem a honvédség kötelékébe nem tartoznak és mint népfölkelő-kötelesek, fegyverképteleneknek vannak nyilvánítva. Részletes feltételek a város katonai ügyosztályánál (I. em. 18.) betekinthetők”.

— A kereskedő főnökök figyelmébe. A kereskedő-tanonciskolában a tanításnak október hó 1-ére kitűzött megkezdését határozatlan időre el kellett halasztani. Hírlapok után tudatjuk majd, hogy mikor kezdődik a rendes tanítás. Felkérjük a főnök urakat, hogy még be nem irt tanoncaikat mihamarabb beírassák (mindennap délelőtt 11—12 óráig), hogy az osztályrendezés idejekorán megtörténhessenek. — A kereskedő-tanonciskola igazgatósága.

— Öngyilkos debreceni timármester. —

Budapesti tudósítónk jelenti: A Baross-tér 9. számú ház harmadik emeletéről ma éjjel egy fiatal ember az udvar kövezetére ugrott és holtan terült el. A nála talált iratokból megállapították, hogy Madár József 27 éves debreceni timármester. Levelet hagyott hátra a rendőrség címére, melyben többek között így ír: „Égessenek el, a hamut dobják a Dunába. Nyomorult voltam egész életemben. Két évig csak az injekció tartotta bennem a lelket, pedig ott szerettem volna lenni, ahol dicső a halál”. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Revolvergolyók a villamos alatt. Ma este fél 8 órakor a Tisza-palota előtt egyik nagyerdei villamos alatt felrobbant két revolvergolyó. Az éles töltések szerencsére senkiben sem tettek kárt. A rendőrség erélyes nyomozást indított, hogy kiderítse, ki helyezte el a sineken a golyókat. Két héttel ezelőtt — mint jelentettük — hasonló eset történt a Piac-ucán.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Egy teljes előadást betöltő filmóriás.

Szerelmem volt életem Szerelmem lett halálom

Egy tábornok leányának életű története 7 felv.

Főssereplők:

Lydia Borelli és
Mario Bonnard

Előadások pontosan 6, 8 és 10 órakor. Rendes helytárak. — Kedvezményes jegyek érvényesek.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap

Uj műsor.

— A Népiroda munkásközvetítési osztályánál szeptember hó 30-án volt:

Munkáskínálat: Asztalos 56 ács 21, bádigos 12, borbély 9, betonos 2, cipész és csizmadia 55, cukrász 1, dačka 4, elektrotechnikus 1, fémesztergályos 2, fűszeres 5, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 53, géplakatos 10, gyári munkás 89, kazánfűtő 18, kályhás 1, kefekötő 9, kárpitos 5, kovács 33, kerékgyártó 20, kőműves 85, kocsis 6, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kertész 2, lakatos 56, mázoló 10, mészáros 3, mindenes 15, molnár 4, mezei munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos 26, napszámosnő 131, papucsos 2, palafedő 1, pincér 3, rajzoló 4, reszelővágó 2, ruhafestő 1, sütő 1, magyarszabó 7, németeszabó 45, szobafestő 9, szíjgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 60, varrónő 12, takarítónő 5. — Összesen 1210.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 4, mezőgazdasági munkásnő 10, kocsis 40, béres 7, kondás 1, gulyás 1, szabó tanonc 1, cipésztanonc 1, csizmadia tanonc 1, szobafestő tanonc 1, borbély 3, kerékgyártó 2, mindenes 5, szakácsnő 1, gazdasági kertész 1, hetes 1, kőműves 1, cipész 25, majoros 1. — Összesen 318.

— **Katonai céllovészet.** A cs. és kir. debreceni 39. gyalogezred október hó 7-én reggeli 7 órától délután 5 óráig a Sárkut-tanya melletti lötéren harcserűi céllovészetet tart.

— **A háború és az árvízi bélyegek.** Hogyan kerül össze a háború és árvízi bélyeg, minden kerülgetés nélkül egyenesen reátérünk. Amikor pár évvel ezelőtt hazánk keleti részében, Erdélyben, Máramarosban, Szatmárban s lenn délkeleten, Temesben, Kraszószerényben nagy árvizek pusztítottak s rengeteg károkat okoztak, a nyomor enyhítésére, a vízkárosultak segélyezésére a kormány 2 filléres jótékonyági postabélyegeket bocsátott ki, amelynek az volt a rendeltetése, hogy szabályszerűen fölbélyegzett levelekre ragassza a közönség s ezzel mozdítsa elő a segélyakciót. A tízfilléres bélyeg mellé még egy két filléres jótékonyági bélyeget a legszegényebb ember is édes örömezt ragaszt. S ha az egész ország közönsége így levelez, gyönyörű, szép összeg jön össze a nemes, emberbaráti célra. S lehet-e most nemesebb emberbaráti cél, mint a háború szegényeinek segélyezése? Az árvízveszedelmet már elfelejtette az ország. Erre most már senki sem gondol, senki se ad. Van ennél most nagyobb baja, fájóbb sebe az országnak, melyet a jótékonyág minden balzsamával gyógyítanunk kell, hogy a végtelen fájdalomat enyhíthessük. Adja a kormány az árvízi bélyegeket, amelyek még csudanagy mennyiségben állhatnak rendelkezésre — a háború szegényeinek segélyakciójához. Erre a nagy célra mindenki, gazdag és szegény szívesen áldoz minden levelére a szabályszerű portózáson fölül még 2 fillért. Csak a posta a megmondhatója, mekkora összeget eredményezhet ez a jótékonyág. Semmibe se kerül az eszme megvalósítása. Árvízi bélyeg van rengeteg, senkinek se kell, senki se veszi; mondja ki a kereskedelmi kormány és rendelje el, hogy a megmaradt bélyegeket a háborúval összefüggő jótékony célokra fordítsa s egyszerre óriási kelendősége lesz az árvízi bélyegeknél.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt megbízhatóbb hatású háziszser a

PALMA

Próbavég 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél

Debreczen, Plac-utca 30. sz.

— **Felhívás az elesettek és sebesültek hozzátartozóihoz.** Világtörténelmi napokat élünk, a nemzet világi, drága katonáink mind ott harcolnak a becsület mezején. Akik itt maradtak, azoknak kötelessége megőrizni a hősök emlékét, az elesettek vagy sebesültek mindnyájan rászolgáltak arra, hogy a nevük örökké éljen a történelemben. Ez a hazafias gondolat indította arra Wendauer Róbert könyvkiadó vállalatát, hogy sorozatos kiadványban bemutassa az elesett, vagy megsebesült hősök arcképcsarnokát. Ehez a nemes vállalkozáshoz, mely a Vörös Kereszt Egylet céljait óhajtja szolgálni — elsősorban azoknak a támogatása szükséges, akiknek valamelyik hozzátartozója elvérzett vagy megsebesült a csatatéren. A vállalat felhívja mindazokat, akiknek sebesültjük vagy halottjuk van, hogy hőseik fényképeit minden kötelezettség nélkül, a fényképre vonatkozó pontos adatok megjelölésével (név, rang, ezredszám, polgári foglalkozás, mikor és hol esett el, vagy sebesült meg) azonnal küldjék be a vállalat címére. Minden fénykép díjtalanul lesz közölve a műben, mely népszerű fiúzetekben fogja elhagyni a sajtót. A fényképeket két héten belül felelősség mellett mindenkinek visszaküldik. Az arcképcsarnok, mely a „Nemzet hősei” címen jelenik meg, több százezer példányban kerül forgalomba s egy-egy füzet ára 10 fillér lesz. A jövedelem egy része a Vörös Keresztnek lett felajánlva. Tekintve a gyönyörű intenciót, mindenkinek hazafias kötelessége a fényképet beküldeni, mert a mű csak így lehet teljes. A fényképeket az alábbi címre kell küldeni: Wendauer Róbert könyvkiadó vállalata, Budapest, Newyork-palota.

— **Szállítás a hadsereg számára.** A cs. és kir. hadügyminiszter pályázatot hirdetett a közös hadsereg részére szükséges bármilyen színű pokrócok szállítása iránt. Az ajánlatok a Klosterneuburgi vonatszerraktárhoz (trainzengsdepot) küldendők be. A pályázatokhoz szükséges megbízhatósági bizonyítványokat a debreceni kereskedelmi- és iparkamara állítja ki. A minták az egyes csapatparancsnokságok székhelyén tekinthetők meg.

— **Legeltetési bárcák kiadása.** A téli erdei legeltetésre felszabadított erdőterületekre hajtó-cédula nélkül legelő jöszágot behajtani nem szabad és a kihajtás előtt a hajtó-cédulát az illető járási erdőtisztéknek minden kihajtó bemutatni köteles.

URANUS

Ma utoljára!

A gettisburgi csata

Realisztikus háborús film 4 felvételben.

Grundell ló. Természeti szépségek.
A sivatagban. Életkép.
A vtrág és a szerelem. Kacagtató.
Az elrejtett kincs. Bohózat.

Előadások este 6 órától éjjel 12-ig folytatódólagos bemenettel.

Egységes helyárak: Páholy 4 személyre 2 K 50 fillér. Zsölyve, zártzék 50 fillér. I. hely 30 fillér. II. és III. hely 20 fillér.

Pénteken, Szombaton, Vasárnap
október hó 2-án, 3-án, 4-én

Teljesen új műsor.

NYILTTÉR. *)

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalványnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.
Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk

Teljes leveleket
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Ismeretséget
kötnék egy tisztességes szép úri leánykával vagy fiatal asszonnyal. Levelet „Kettecskén” jellegre a kiadóba.

A DEUTSCH-
üzletekben tescheni vaj, Andrássy vaj, írós vaj és gyenge vajas liptói túró mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatárú nagykereskedésében népszügyi palota. Telefon 79. sz.

Szólóprések
félárban eladók. Bethlen-u. 9.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

2-3

iskolai tanulót

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Lapkihordók

magas jutalék mellett jelentkezzenek Piacz-utca 49. sz. II. udvar, I. em. reggel 9 órától.

KIADÓ
gargon-
lakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kettős borpince is. Értekezhetni ugyanott Gáll Vilmos bir. végrehajtónál.

Intézeti fehérneműek
fiúk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Üzemnagyyobbitás folytán

nyomássa:

1000 szines jómínőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . „ 6—
1000 félív üzleti levélpapír . . . „ 7—
1000 szines levelező-lap . . . „ 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Kik a háború miatt

nem utazhattak Karlsbad vagy Marienbadba, azoknak biztos gyógyulást hoz a

„MAGUS” glaubersós gyógyvízzel

folytatott házi ivókúra.

Kr dezze meg h zi orvos t!!!

Díjtalan ismertetőt küld az Ivándi gyógyforrás vállalat, Budapest, VI., Felsőerdősor 33, vagy a debreceni főraktár:

Kontsek Géza cég Debreczen, Kossuth-utca.